

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: PROCESY POZNAWCZE		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Psychologia, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym			
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia kierunkowego		
Rok studiów: I	Semestr: 1		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:		
Jednostka organizacyjna: Wydział Humanistyczny			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Celem jest dostarczenie wiedzy z zakresu przedmiotowego, ukształtowanie umiejętności rozumienia mechanizmów procesów poznawczych, uwrażliwienie na istotność tych procesów dla rozumienia szerokiego spektrum funkcjonowania psychologicznego w normie i patologii.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
W01	Student zna klasyczne i współczesne modele i koncepcje psychologii poznawczej, jej kierunki i paradygmaty badawcze. Zna powiązania psychologii poznawczej z innymi dziedzinami nauki (kognitywistka, neurobiologia, filozofia).		K_W18
W02	Wykazuje się znajomością głównych problemów, pojęć, idei teoretycznych, technik badawczych oraz ustaleń dotyczących świadomości, spostrzegania oraz funkcjonowania uwagi i pamięci.		K_W17

W03	Zna i rozumie charakterystykę systemów uczenia się i pamięci w kategoriach reprezentacji i procesów psychologicznych oraz neuronalnych; zna podstawowe teorie psychologiczne i neuronaukowe ujmujące psychologię uczenia się i pamięci.	K_W13		
W04	Zna i rozumie badania i teorie z zakresu problematyki percepcji, uwagi, świadomości, kontroli poznawczej oraz modeli umysłu.	K_W17		
Umiejętności - potrafi				
U01	Opisywać mechanizmy w zakresie przetwarzania informacji zachodzące w człowieku oraz jego przejawy zachowania w kategoriach teorii poznawczych.	K_U18		
U02	Potrafi określić przebieg prostych i złożonych procesów umysłowych oraz związki zachodzące między nimi.	K_U09		
U03	Dokonać analizy przyczyny zaburzeń pamięci i trudności w uczeniu się w oparciu o poznane teorie i koncepcje.	K_U13		
U04	Potrafi formułować wnioski na temat funkcjonowania jednostek w odniesieniu do wyników badań eksperymentalnych z zakresu psychologii poznawczej. Potrafi sformułować problem badawczy i jego rozwiązanie w kategoriach psychologii poznawczej.	K_U15		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K01	odpowiedzialnego podejścia do realizowania działań ukierunkowanych na rozwój poznawczy klienta.	K_K03		
K02	jest przygotowany do krytycznej oceny własnej dostępnej powszechnie wiedzy; w dyskusjach na temat psychologii uczenia się, przejawia postawę konstruktywnego krytycyzmu.	K_K02		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Wprowadzenie do psychologii procesów poznawczych.		wykład problemowy, pogadanka, prezentacje multimedialne,	Zaliczenie pisemne
TP-02	Historia dyscypliny. Najważniejsze założenia i paradygmaty badawcze.		wykład problemowy, pogadanka, prezentacje multimedialne,	Zaliczenie pisemne
TP-03	Metody badania w psychologii poznawczej.		wykład problemowy, pogadanka, prezentacje multimedialne,	Zaliczenie pisemne

TP-04	Spostrzeganie. Uwaga. Selekcja informacji: konsekwencja niedoskonałości systemu poznawczego vs. podstawowy wymóg spójnego działania - podstawowe pojęcia, teorie, badania.		wykład problemowy, pogadanka, prezentacje multimedialne,	Zaliczenie pisemne
TP-05	Uczenie się jako wytwarzanie odruchów warunkowych. Warunkowanie klasyczne: eksperymenty I. P. Pawłowa; schemat warunkowania klasycznego; prawidłowości występujące w warunkowaniu klasycznym; przykłady warunkowania klasycznego u ludzi; funkcje warunkowania klasycznego; zastosowania wiedzy o warunkowaniu klasycznym		wykład problemowy, pogadanka, prezentacje multimedialne,	Zaliczenie pisemne

TP-06	Warunkowanie instrumentalne: eksperymenty Thodike'a; eksperymenty Skinnera; schemat warunkowania instrumentalnego; porównanie warunkowania instrumentalnego i klasycznego; prawidłowości występujące w warunkowaniu instrumentalnym; skuteczność różnych rodzajów wzmocnień; rola kary w uczeniu się; uczenie się nowych zachowań; funkcje warunkowania instrumentalnego; zastosowania warunkowania instrumentalnego.		wykład problemowy, pogadanka, prezentacje multimedialne,	Zaliczenie pisemne
TP-07	Rola rozumienia: eksperymenty E.C. Tolmana nad uczeniem się utajonym; eksperymenty W. Köhlera nad uczeniem się przez wgląd; eksperymenty nad uczeniem się czynności przez ludzi.		wykład problemowy, pogadanka, prezentacje multimedialne,	Zaliczenie pisemne
TP-08	Nabywanie wprawy w procesie uczenia się: krzywe uczenia się. Uczenie się czynności jako nabywanie wiedzy proceduralnej: etapy nabywania umiejętności wg J.R. Andersona; reprezentacja wiedzy proceduralnej.		wykład problemowy, pogadanka, prezentacje multimedialne,	Zaliczenie pisemne

TP-09	Świadomość. Funkcje wykonawcze (zarządcze).		wykład problemowy, pogadanka, prezentacje multimedialne,	Zaliczenie pisemne
TP-10	Myślenie, wnioskowanie, rozwiązywanie problemów.		wykład problemowy, pogadanka, prezentacje multimedialne,	Zaliczenie pisemne
TP-11	Uczenie się złożonych czynności. Uczenie się czynności jako tworzenie łańcucha nawyków		wykład problemowy, pogadanka, prezentacje multimedialne,	Zaliczenie pisemne
TP-12	Poznawcza psychologia języka: podstawowe teorie i badania.		wykład problemowy, pogadanka, prezentacje multimedialne,	Zaliczenie pisemne
		ćwiczenia		
TP-13	Modele umysłu.		Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, analiza przypadków.	Projekt: prezentacja + przeprowadzenie części praktycznej
TP-14	Reprezentacje poznawcze.		Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, analiza przypadków.	Projekt: prezentacja + przeprowadzenie części praktycznej
TP-15	Percepcja — ujęcia klasyczne i świadomość percepcyjna - złudzenia percepcyjne.		Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, analiza przypadków.	Projekt: prezentacja + przeprowadzenie części praktycznej
TP-16	Uwaga — funkcje uwagi, teorie klasyczne, ujęcia neurobiologiczne.		Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, analiza przypadków.	Projekt: prezentacja + przeprowadzenie części praktycznej
TP-17	Świadomość a uwaga.		Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, analiza przypadków.	Projekt: prezentacja + przeprowadzenie części praktycznej
TP-18	Przetwarzanie pozauwagowe i iluzja uważności.		Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, analiza przypadków.	Projekt: prezentacja + przeprowadzenie części praktycznej

TP-19	Pamięć - definicje (pamięć jako zdolność i proces), metafory pamięci, rodzaje pamięci ze względu na czas przechowywania, pamięć sensoryczna, krótkotrwała i długotrwała, pamięć deklaratywna i niedeklaratywna		Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, analiza przypadków.	Projekt: prezentacja + przeprowadzenie części praktycznej
TP-20	Pamięć operacyjna model i badania Baddelaya, badania Cowana, aktualny stan badań.		Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, analiza przypadków.	Projekt: prezentacja + przeprowadzenie części praktycznej
TP-21	Procesy pamięciowe mały i duży cykl pamięciowy Tulvinga, zapamiętywanie, przechowywanie i odtwarzanie.		Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, analiza przypadków.	Projekt: prezentacja + przeprowadzenie części praktycznej
TP-22	Kontrola poznawcza.		Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, analiza przypadków.	Projekt: prezentacja + przeprowadzenie części praktycznej
TP-23	Funkcje zarządcze.		Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, analiza przypadków.	Projekt: prezentacja + przeprowadzenie części praktycznej
TP-24	Automatyzacja.		Ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, analiza przypadków.	Projekt: prezentacja + przeprowadzenie części praktycznej
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne. Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

- Psychologia poznania / Tomasz Maruszewski, Wyd. 2 rozszerz. - Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2001. Zarys psychologii rozwoju : podręcznik dla nauczycieli / Anna Matczak, Warszawa : Wydawnictwo Akademickie „Żak”, 2003.
- Ograniczenia poznawcze : starzenie się i psychopatologia / Red. Randall W. Engle ; Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN : Wydawnictwo SWPS „Academica”, 2006.
- Umysł społeczny / Red. Joseph P. Forgas, Kipling D. Williams, Ladd Wheeler ; Tł. Agnieszka Nowak, Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2005.
- Psychologia, Psychologia ogólna / red. Jan Strelau, Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2000. Nęcka E., Orzechowski J., Szymura B. (2012). Psychologia Poznawcza. Warszawa: PWN.
- M. Ledzińska, E. Czerniawska (2011), Psychologia nauczania : ujęcie poznawcze : podręcznik akademicki, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Literatura uzupełniająca:

- Chlewiński Z. (red.) (2007). Psychologia poznawcza w trzech ostatnich dekadach XX wieku. Gdańsk: GWP
- Pinker S. (2002) Jak działa umysł. Warszawa: KiW. Rozdziały 1-5.
- Tomasello M. (2002) Kulturowe źródła ludzkiego poznania. Warszawa: PIW.
- Stemberg R.J. (2001). Psychologia poznawcza. Warszawa: WSiP

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	60
Praca własna studenta	40
SUMA GODZIN:	100

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	2,4
	Praca własna studenta		1,6

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Wykład, - przygotowanie do zaliczenia, W01- W04, zaliczenie pisemne

Ćwiczenia, - czytanie wskazanej literatury,- przygotowanie do zaliczenia U01-U04, K01 – opracowanie projektu U01-U04, K01-K02.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

W zakresie wykładu:

Następuje na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach.

W zakresie ćwiczeń:

Oceny cząstkowe zdobyte w trakcie ćwiczeń; ocena przygotowanego przez studenta projektu, aktywności w trakcie zajęć, efektów indywidualnej i zespołowej pracy studenta oraz stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności praktycznych zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się.

Ocena podsumowująca:

Wykład: Ocena z zaliczenia pisemnego:

Ocena dostateczna- zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami, student prezentuje wskazane przez nauczyciela, kluczowe dla realizowanych zajęć wiadomości i umiejętności ze znaczną pomocą wykładowcy.

Ocena dobra - dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, student potrafi samodzielnie zaprezentować wszystkie wskazane w sylabusie wiadomości i umiejętności (efekty uczenia się), korzystając sporadycznie ze wskazówek nauczyciela (jego uzupełnień, uściśleń).

Ocena bardzo dobra - znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, student płynnie, poprawnie, w sposób kompletny, niewymagający uzupełnień, poprawek, uściśleń, zadawania dodatkowych pytań i w pełni samodzielnie prezentuje wszystkie wskazane w sylabusie efekty uczenia się. Wykazuje się biegłością, operatywnością wiedzy, refleksyjnością i samodzielnością logicznego myślenia, a także przejawia świadomość dążeniem do samorozwoju.

Ćwiczenia: Zaliczenie przedmiotu polega na kompleksowym wykonaniu projektu: prezentacji teoretycznej na temat określonego zagadnienia oraz przeprowadzeniu części praktycznej dotyczącej podjętego zagadnienia.

Ocena bardzo dobra (5.0): student w pełni wykonał swoje zadania, wykazał się wysoką aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć.

Ocena plus dobra (4.5): student w pełni wykonał swoje zadania, wykazał się dość wysokim zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena dobra (4.0): student dość dobrze wykonał swoje zadania, wykazał się przeciętną aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena plus dostateczna (3.5): student przeciętnie wykonał swoje zadania, wykazał się przeciętną aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena dostateczna (3.0): student przeciętnie wykonał swoje zadania, nie wykazał się zbyt dużą aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena niedostateczna (2.0): student nie wykonał swoich zadań

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ:**